

Sekvenční rozhodování za neurčitosti

Jiří Kléma

Katedra kybernetiky,
FEL, ČVUT v Praze

<http://cw.felk.cvut.cz/doku.php/courses/a4b33zui/start>

Plán přednášky

- Minule: rozhodování za neurčitosti
 - preference mezi stavy resp. funkce užitku,
 - stochastické výsledky akcí – loterie, střední užitek,
- jak optimálně volit celé posloupnosti akcí?
 - opakována rozhodnutí s nepřesnou či nedostatečnou informací,
 - prémie/odměna je často odložená,
 - svět nemusí být plně pozorovatelný,
- markovský rozhodovací proces
 - zavádí markovský předpoklad – omezení paměti procesu,
 - pracuje i s předpoklady stacionarity a pozorovatelnosti,
 - svět je známý a popsatelný přechodovou funkcí a funkcí odměny,
- zobecnění
 - pouze částečná pozorovatelnost světa – POMDP,
 - model prostředí ani funkce odměny není k dispozici – posilované učení.

Markovův proces

- náhodný proces s pravděpodobnostmi navštěvy dalších stavů danými jen stavy nedávnými,
- vzdálená minulost je irrelevantní, známe-li tu blízkou,
- **Markovův** řetězec

- diskrétní náhodný proces s markovovskou vlastností,
- **řád** m řetězce určuje kolik minulých stavů musíme zohlednit

$$Pr(X_n = x_n | X_{n-1} = x_{n-1}, \dots, X_1 = x_1) = Pr(X_n = x_n | X_{n-1} = x_{n-1}, \dots, X_{n-m} = x_{n-m})$$

- nejobvyklejší jsou modely řádu 1,
- obvykle i předpoklad stacionarity (neměnnosti v čase)

$$Pr(X_{n+1} = x | X_n = y) = Pr(X_n = x | X_{n-1} = y)$$

- příklady Markovových řetězců
 - hody mincí – HTHHHT ...
 - * degenerovaný markovův řetězec řádu 0,
 - počasí pozorované každý den v poledne – SSSCRRCSRR ...
 - * kategorizované (S)unny, (C)loudy, (R)ain, řád neznámý.

Markovův řetězec – příklad s počasím

- Jak sestavit model na základě pozorované sekvence?

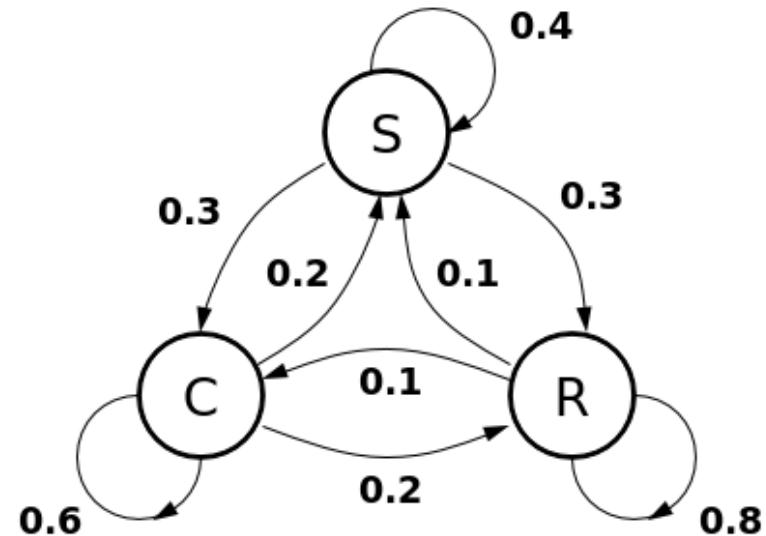
— mějme sekvenci pozorování délky 41, předpokládejme řád 1

SSCCRRRRRRRSSSCRRRRRRCCSCSSRRSRRRCSCCC

– cílem je přechodová matice, která model definuje

$$\begin{matrix} S_{t+1} \\ C_t \\ R_t \end{matrix} \begin{bmatrix} 4 & 3 & 3 \\ 2 & 6 & 2 \\ 2 & 2 & 16 \end{bmatrix}$$

$$A = \{a_{ij}\} = \begin{bmatrix} 0.4 & 0.3 & 0.3 \\ 0.2 & 0.6 & 0.2 \\ 0.1 & 0.1 & 0.8 \end{bmatrix}$$

Markovův řetězec – příklad s počasím

- Jaké otázky můžeme zodpovídat máme-li k dispozici Markovův model řetězce?
 1. jaká je pravděpodobnost, že počasí po příštích 7 dní bude "S S R R S C S", víme-li, že dnes je slunečno?
 2. víme-li, že model je ve známém stavu, jaká je pravděpodobnost, že v něm setrvá právě po d dní?
 3. jaká je střední hodnota d v jednotlivých stavech?

Markovův řetězec – příklad s počasím

- Jaké otázky můžeme zodpovídat máme-li k dispozici Markovův model řetězce?
 1. jaká je pravděpodobnost, že počasí po příštích 7 dnech bude "S S R R S C S", víme-li, že dnes je slunečno?
 2. víme-li, že model je ve známém stavu, jaká je pravděpodobnost, že v něm setrvá právě po d dnech?
 3. jaká je střední hodnota d v jednotlivých stavech?
- Řešení

1. $P(O|M) = P(S, S, S, R, R, S, C, S|M) =$
 $= P(S) \times P(S|S) \times P(S|S) \times P(R|S) \times P(R|R) \times P(S|R) \times P(C|S) \times P(S|C) =$
 $= 1 \times 0.4 \times 0.4 \times 0.3 \times 0.8 \times 0.1 \times 0.3 \times 0.2 = 2.3 \times 10^{-4}$
2. $O = \underbrace{\{Q_i, Q_i, \dots, Q_i\}}_d, Q_j \neq Q_i, P(O|M, q_1 = Q_i) = a_{ii}^{d-1}(1 - a_{ii}) = p_i(d),$
3. $\bar{d}_i = \sum_{d=1}^{\infty} dp_i(d) = \sum_{d=1}^{\infty} da_{ii}^{d-1}(1 - a_{ii}) = \frac{1}{1-a_{ii}},$
(součet aritmeticko-geometrické řady: $\sum_{k=0}^{\infty} kr^{k-1} = \frac{1}{(1-r)^2}$),
 $d_S = 1.67, d_C = 2.5, d_R = 5.$

Sekvenční rozhodování za neurčitosti

- k dosažení cíle je obvykle třeba více kroků/akcí,
- pokud platí
 - protředí je nedeterministické (akce s nejistým výsledkem),
 - cílový stav je nahrazen cílem maximalizace kumulativní **odměny**,
- posloupnost akcí nelze nalézt klasickým plánováním
 - racionální agent by měl **přezkoumávat** svoje kroky v průběhu provádění akcí,
 - následné akce závisí na tom, co agent pozoruje,
 - to, co agent pozoruje, závisí na předchozích akcích,
- řešení
 - agent se zaměří na hodnocení stavů namísto přímého vytváření posloupností akcí,
 - v každém stavu pak zvolí akci vedoucí do následného stavu s nejvyšším ohodnocením.

Základní pojmy, definice problému

- Odměna R_t (reward)
 - prostý součet za epizodu: $R_t = r_{t+1} + r_{t+2} + r_{t+3} + \dots + r_T$
 - diskontovaný součet pro nekonečné děje (γ je srážkový poměr, $0 \leq \gamma \leq 1$):
$$R_t = r_{t+1} + \gamma r_{t+2} + \gamma^2 r_{t+3} + \dots = \sum_{k=0}^{\infty} \gamma^k r_{t+k+1}$$
- Taktika $\pi_t(s, a)$
 - je mapováním mezi stavů a akcemi, vyjadřuje pravděpodobnost, že ve stavu s bude provedena akce a ,
 - optimální taktika π^* maximalizuje celkovou odměnu R_t ,
- Hodnota stavu $V^\pi(s)$
 - očekávaná (kumulativní) odměna pokud ze stavu s začnu aplikovat taktiku π
$$V^\pi(s) = E_\pi\{R_t \mid s_t = s\} = E_\pi \left\{ \sum_{k=0}^{\infty} \gamma^k r_{t+k+1} \mid s_t = s \right\}$$
- Hodnota akce $Q^\pi(s, a)$
 - očekávaná (kumulativní) odměna aplikace a na s s pokračováním dle π
$$Q^\pi(s, a) = E_\pi\{R_t \mid s_t = s, a_t = a\} = E_\pi \left\{ \sum_{k=0}^{\infty} \gamma^k r_{t+k+1} \mid s_t = s, a_t = a \right\}$$
- Problém: najdi π^* (a s ní také V^* , Q^* jež jsou prostředkem).

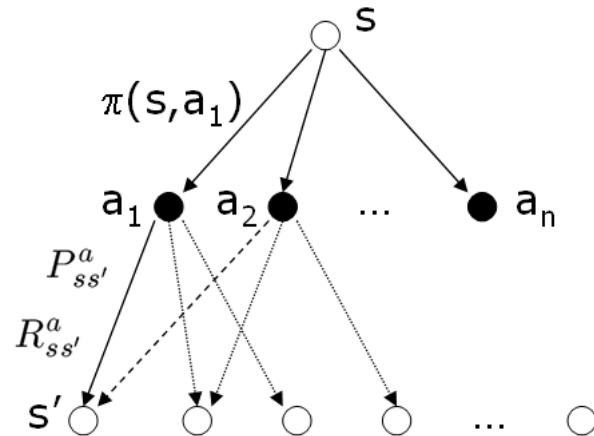
Sekvenční rozhodování jako konečný MDP

- Konečný markovský rozhodovací proces
 - finite Markov Decision Process (MDP),
 - markovský předpoklad + množiny stavů S i akcí A jsou konečné,
 - $MDP = \{S, A, P, R\}$, lze jej zapsat jako přechodový graf,
 - P jsou přechodovými pravděpodobnostmi, R je funkci odměny,

$$P_{ss'}^a = \Pr\{s_{t+1} = s' \mid s_t = s, a_t = a\}$$

$$R_{ss'}^a = E\{r_{t+1} \mid s_t = s, a_t = a, s_{t+1} = s'\}$$

- tato definice je vodítkem pro konkrétní výpočet V nebo Q .
 - prostředí je popsatelné a pozorovatelné.

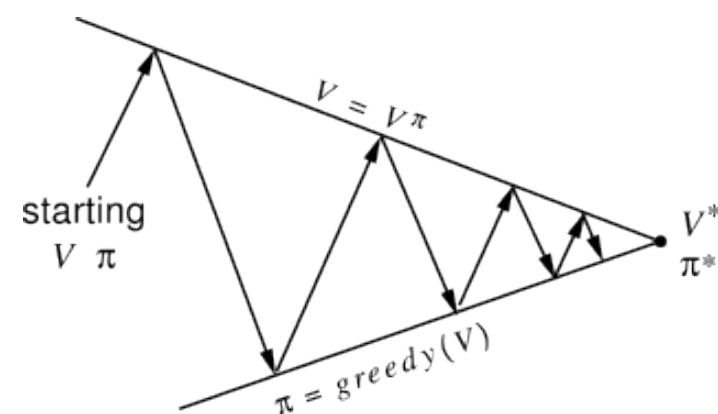
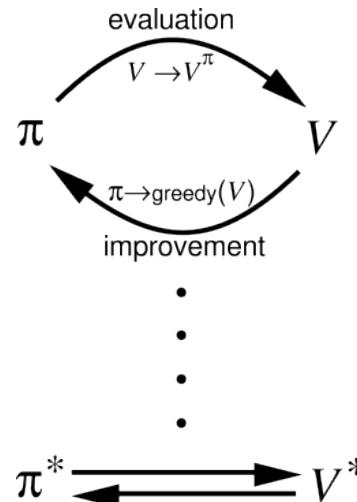
Rekurzivní definice fce V (Bellmanova rovnice)

$$\begin{aligned} V^\pi(s) &= E_\pi\{R_t \mid s_t = s\} = \\ &= E_\pi \left\{ \sum_{k=0}^{\infty} \gamma^k r_{t+k+1} \mid s_t = s \right\} = \\ &= E_\pi \left\{ r_{t+1} + \gamma \sum_{k=0}^{\infty} \gamma^k r_{t+k+2} \mid s_t = s \right\} = \\ &= \sum_a \pi(s, a) \sum_{s'} P_{ss'}^a \left[R_{ss'}^a + \gamma E_\pi \left\{ \sum_{k=0}^{\infty} \gamma^k r_{t+k+2} \mid s_{t+1} = s' \right\} \right] = \\ &= \sum_a \pi(s, a) \sum_{s'} P_{ss'}^a [R_{ss'}^a + \gamma V^\pi(s')] \end{aligned}$$

- Přechod na rekurzivní definici
 - okamžitá odměna po provedení akce a očekávaná odměna pokračováním z možných následníků.
- na počátku $V^\pi(s)$, $V^\pi(s')$ i $\pi(s, a)$ neznámé
 - iterativní výpočet,
 - **bootstrapping** – postupné oživování.

Dynamické programování

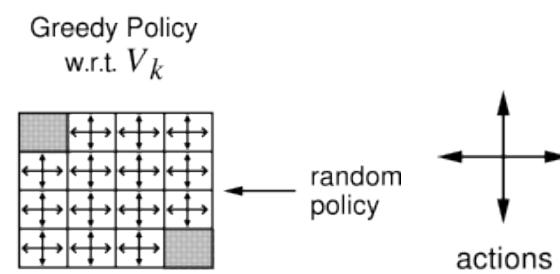
- Základní přístup k řešení MDP problému (nalezení π^*)
 - dynamický = iterativní postup – pro $V(s)$ v kroku $k+1$ použito $V(s')$ z kroku k ,
 - programování = hledání přijatelné posloupnosti akcí,
 - polynomiální složitost s počtem stavů $|S|$ a akcí $|A|$
 - navzdory tomu, že počet taktik je $|A|^{|S|}$ (prohledávání SP je nutně horší),
 - přesto pro praktické úlohy často nepoužitelné
 - * neznámé parametry procesu (viz RL později),
 - * výpočetně nezvládnutelné (typicky příliš mnoho stavů),
 - nelze iterovat systematicky – asynchronní DP,

Iterace taktiky (policy iteration – PI)

- Klíčová myšlenka: $\pi_0 \xrightarrow{E} V^{\pi_0} \xrightarrow{I} \pi_1 \xrightarrow{E} V^{\pi_1} \xrightarrow{I} \dots \xrightarrow{I} \pi^* \xrightarrow{E} V^{\pi^*}$
- využití V (popř. Q) k nalezení π^*
 1. vyhodnocení taktiky π (E krok):
 - nalezení hodnot stavů $V^\pi(s)$,
 - bootstrapping, start: $V(s) = 0$ pro \forall neterminální stavy (u nich je V známo),
 - iteruj dokud se hodnoty V neustálí ($\max_S |V_{k+1}(s) - V_k(s)| < \varepsilon$),
 2. vylepšení taktiky $\pi \rightarrow \pi'$ (I krok):
 - přizpůsob se novému ohodnocení stavů,
 - deterministické π : v každém stavu volí jedinou akci, platí-li $Q^\pi(s, \pi'(s)) \geq V^\pi(s)$ pro $\forall s$, π' je lepší nebo stejná jako π , zřejmě $\pi'(s) = \arg \max_a Q^\pi(s, a)$, volí aktuálně nejlepší akci,
 - stochastické π : volba akce je dána pravděpodobností, stejná logika pouze $Q^\pi(s, \pi'(s)) = \sum_a \pi'(s, a)Q^\pi(s, a)$,
 - opět iterujeme tak dlouho, dokud dochází ke změně taktiky alespoň v jednom ze stavů.

	V_k for the Random Policy				G
$k = 0$	0.0	0.0	0.0	0.0	
	0.0	0.0	0.0	0.0	
	0.0	0.0	0.0	0.0	
	0.0	0.0	0.0	0.0	
$k = 1$	0.0	-1.0	-1.0	-1.0	
	-1.0	-1.0	-1.0	-1.0	
	-1.0	-1.0	-1.0	-1.0	
	-1.0	-1.0	-1.0	0.0	
$k = 2$	0.0	-1.7	-2.0	-2.0	
	-1.7	-2.0	-2.0	-2.0	
	-2.0	-2.0	-2.0	-1.7	
	-2.0	-2.0	-1.7	0.0	
$k = 3$	0.0	-2.4	-2.9	-3.0	
	-2.4	-2.9	-3.0	-2.9	
	-2.9	-3.0	-2.9	-2.4	
	-3.0	-2.9	-2.4	0.0	
$k = 10$	0.0	-6.1	-8.4	-9.0	
	-6.1	-7.7	-8.4	-8.4	
	-8.4	-8.4	-7.7	-6.1	
	-9.0	-8.4	-6.1	0.0	
$k = \infty$	0.0	-14.	-20.	-22.	
	-14.	-18.	-20.	-20.	
	-20.	-20.	-18.	-14.	
	-22.	-20.	-14.	0.0	

	1	2	3
4	5	6	7
8	9	10	11
12	13	14	

$$r = -1$$

on all transitions

:: **Vyhodnocení náhodné taktiky:**
(hladová deterministická pouze ilustrací)

- $V(s) = \sum_a \pi(s, a) \sum_{s'} P_{ss'}^a [R_{ss'}^a + \gamma V^\pi(s')]$,
 $\pi(s, a) = 1/4, R_{ss'}^a = -1, P_{ss'}^a = 1, \gamma = 1$
 - k=0: $\forall s V(s) = 0$, u koncových stavů vždy zůstává
 - k=1: $V(1) = V(2) = \dots = V(14) = \sum_a \pi(s, a) \sum_{s'} P_{ss'}^a [R_{ss'}^a + \gamma V^\pi(s')] = 4(1/4 * 1(-1 + 1 * 0)) = -1$
 - k=2: $V(1) = 1/4(3 * 1 * (-1 + 1(-1)) + 1 * 1(-1 + 1 * 0)) = -7/4 = -1.75$
 - k=3: $V(1) = 1/4(2 * 1 * (-1 + 1(-2)) + 1 * 1(-1 + 1(-1.75)) + 1 * 1(-1 + 1 * 0)) = -9.75/4 = -2.44$

Hodnotová iterace (value iteration – VI)

- je nutné vyhodnocovat stavy pro danou taktiku dokonale?
 - pozdní iterace zpravidla nemění taktiku a konzumují většinu času celého dynamického alg.,
 - **hodnotová iterace** – vyhodnocení je zastaveno už po jediném kroku,
 - častější změna taktiky, někdy rychlejší konvergence, neplatí ale obecně,
- z pohledu Bellmanovy rovnice dojde ke změně na přepisovací pravidlo

$$V^\pi(s) = \max_a \sum_{s'} P_{ss'}^a [R_{ss'}^a + \gamma V^\pi(s')]$$

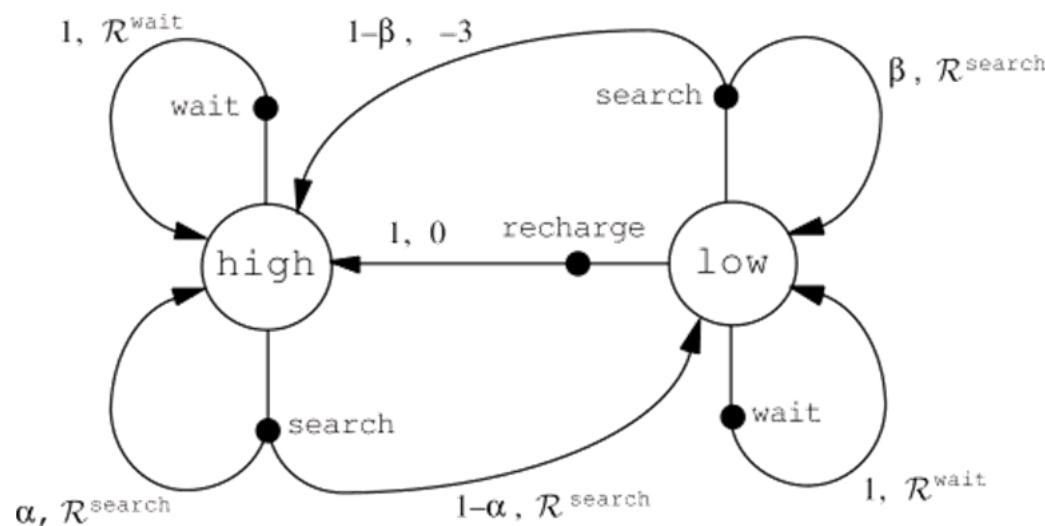
MDP – sběrný robot

:: Mobilní robot pro sběr plechovek

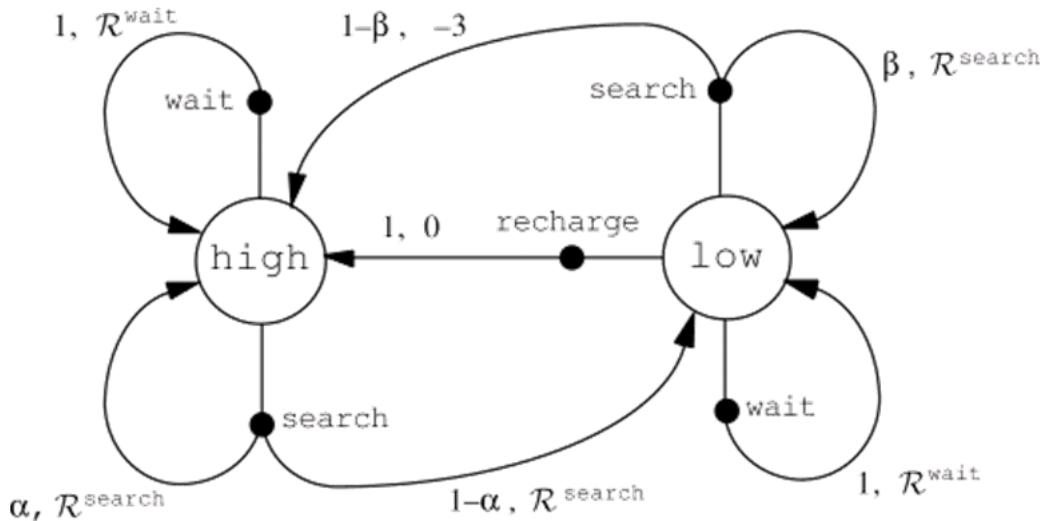
- má dva vnitřní stavy (baterie low a high),
 - tři možné akce (aktivně sbírej, čekej na dobití, jed se dobít sám),
 - odměna je pozitivní při sebrání plechovky a velká negativní při vybití baterie uprostřed hledání.

:: **Logický cíl**: s minimem vnějších zásahů posbírat co nejvíce plechovek.

Technický cíl: vytvořit taktiku maximalizující dlouhodobou odměnu.

Sběrný robot – DP řešení

- Bellmanova rovnice: $V^\pi(s) = \sum_a \pi(s, a) \sum_{s'} P_{ss'}^a [R_{ss'}^a + \gamma V^\pi(s')]$
 - Iterační rovnice pro konkrétní deterministické volby akcí (taktiky), `high=h`, `wait=w`, atd.:

$$\pi(h, w) = 1 : \quad V(h) = Q(h, w) = R^w + \gamma V(h)$$

$$\pi(h, s) = 1 : \quad V(h) = Q(h, s) = R^s + \gamma [\alpha V(h) + (1 - \alpha)V(l)]$$

$$\pi(l, r) = 1 : \quad V(l) = Q(l, r) = \gamma V(h)$$

$$\pi(l, w) = 1 : \quad V(l) = Q(l, w) = R^w + \gamma V(l)$$

$$\pi(l, s) = 1 : \quad V(l) = Q(l, s) = \beta R^s - 3(1 - \beta) + \gamma [\beta V(l) + (1 - \beta)V(h)]$$

Sběrný robot – DP řešení

:: **Parametry:** $\alpha = 0.95$, $\beta = 0.9$, $R^s = 2$, $R^w = 1$, $\gamma = 0.9$, $\varepsilon = 0.01$

:: **Metoda:** iterace taktiky (El cyklus)

1. Zvol náhodně deterministickou taktiku: $\pi(\text{low}, \text{wait}) = \pi(\text{high}, \text{wait}) = 1$.
2. Nastav $V(\text{low}) = V(\text{high}) = 0$.
3. Použij příslušné iterační rovnice a počítej dokud se hodnoty V neustálí.
4. Dle ohodnocení V stanov nové otimální akce: $V(s) = \max_a Q^\pi(s, a)$, $\pi'(s) \approx \arg \max_a Q^\pi(s, a)$
5. Pokud nedojde ke změně taktiky skonči, jinak jdi na krok 2.

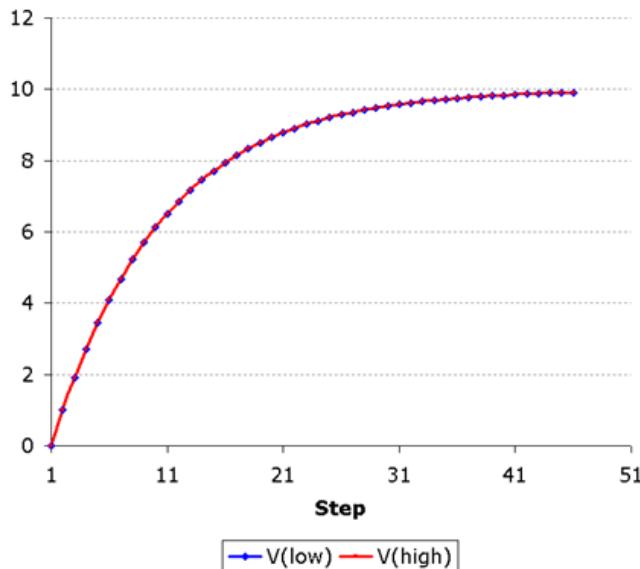
Inicializace:

$$\pi(l, w) = \pi(h, w) = 1$$

$$V(h) = R^w + \gamma V(h), \quad V(l) = R^w + \gamma V(l)$$

Vyhodnocení 1:

$V(h) = V(l) = 10, 46$ kroků

Vylepšení 1:

$$\pi(l, s) = \pi(h, s) = 1$$

$$V(h) = R^s + \gamma[\alpha V(h) + (1 - \alpha)V(l)]$$

$$V(l) = \beta R^s - 3(1-\beta) + \gamma[\beta V(l) + (1-\beta)V(h)]$$

Vyhodnocení 2:

$V(h) = 19$, $V(l) = 16.8$, 52 kroků

Vylepšení 2:

$$\pi(l, r) = \pi(h, s) = 1$$

$$V(h) = R^s + \gamma[\alpha V(h) + (1 - \alpha)V(l)]$$

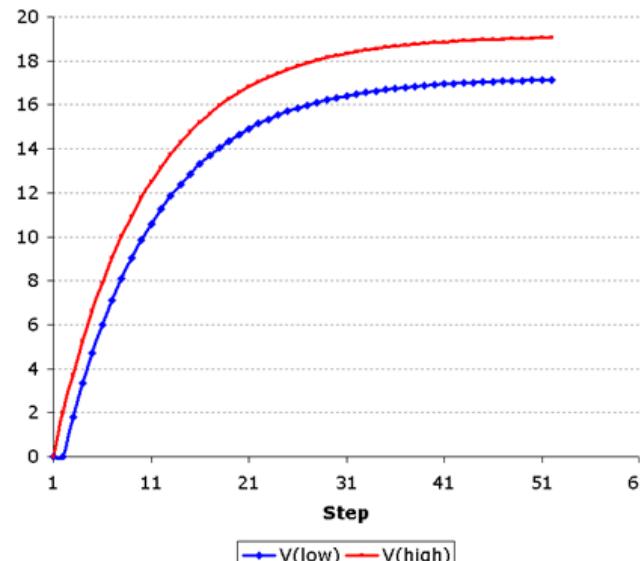
$$V(l) = \gamma V(h)$$

Vyhodnocení 3:

$$V(h) = 19.1, V(l) = 17.1, 52 \text{ kroků}$$

Vylepšení 3:

$$\pi(l, r) = \pi(h, s) = 1 \rightarrow \text{STOP}$$

SHRNUTÍ

taktika: low → recharge, high → search

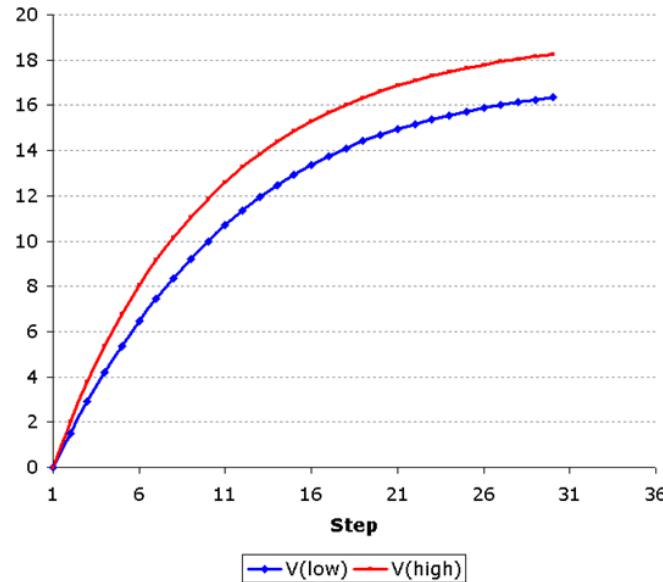
$V(h) = 19.1$, $V(l) = 17.1$, 150 iteračních kroků

Sběrný robot – DP řešení

:: **Parametry:** $\alpha = 0.95$, $\beta = 0.9$, $R^s = 2$, $R^w = 1$, $\gamma = 0.9$, $\varepsilon = 0.01$,

:: **Metoda:** hodnotová iterace

1. Nastav $V(low) = V(high) = 0$.
2. Dle ohodnocení V stanov nové optimální akce: $V(s) = \max_a Q^\pi(s, a)$, $\pi'(s) \approx \arg \max_a Q^\pi(s, a)$.
3. Jednou aplikuj současné optimální akce a přepočítej hodnoty $V(s)$.
4. Pokud se hodnota žádného ze stavů nezměnila o více než ε skonči, jinak jdi na krok 2.

- krok 0: $V(l) = V(h) = 0$, $\pi(l, s) = \pi(h, s) = 1$
krok 1: $V(l) = 1.5$, $V(h) = 2$, $\pi(l, s) = \pi(h, s) = 1$
krok 9: $V(l) = 9.2$, $V(h) = 11.1$, $\pi(l, r) = \pi(h, s) = 1$,
změna taktiky
krok 52: $V(l) = 17.1$, $V(h) = 19.1$, $\pi(l, r) = \pi(h, s) = 1$,
změny V menší než ε , STOP

SHRNUTÍ:

taktika: low \rightarrow recharge, high \rightarrow search
 $V(h) = 19.1$, $V(l) = 17.1$, 52 iteračních kroků

Proč hodnotová iterace zaručeně konverguje?

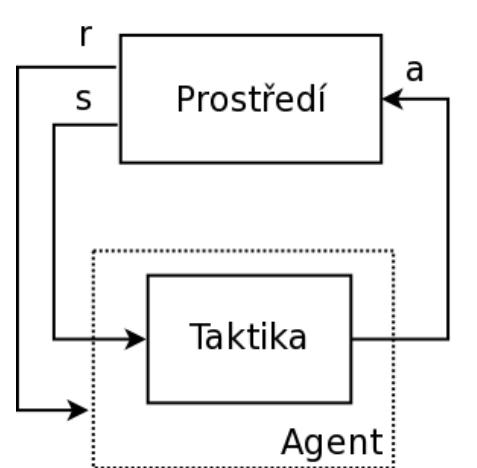
- kontrakce $c(x)$
 - $d(c(x_1) - c(x_2)) \leq kd(x_1 - x_2)$, d je metrikou (vzdálenostní fcí), konstanta $k < 1$,
 - pevný bod b_c : $c(b_c) = b_c$, $c(c(\dots c(x))) = b_c$,
 - každá kontrakce má právě jeden pevný bod,
 - příklad: $c(x) = \frac{x}{2}$, $d(x, y) = |x - y|$, $b_c = 0$,
- rovnice hodnotové iterace: $V_{i+1}(s) = \max_a \sum_{s'} P_{ss'}^a [R_{ss'}^a + \gamma V_i(s')]$
 - zapíšeme zjednodušeně jako $V_{i+1} \leftarrow BV_i$,
 - jako d použijeme max normu $\|V\| = \max_s |V(s)|$,
- výše definované B je vzhledem k $\|\cdot\|$ kontrakcí (bez důkazu)
 - pro jakoukoli dvojici vektorů užitku stavů platí
$$\|BV_i - BV'_i\| \leq \gamma \|V_i - V'_i\| \Rightarrow \|V_{i+1} - V_i\| \leq \gamma \|V_i - V_{i-1}\|,$$
* hodnotová iterace konverguje pro $\gamma < 1$,
 - pevným bodem je skutečný vektor užitku stavů V^*
 - * $\|BV_i - V^*\| \leq \gamma \|V_i - V^*\|$,
 - * konverguje exponenciálně s γ .

Částečná pozorovatelnost

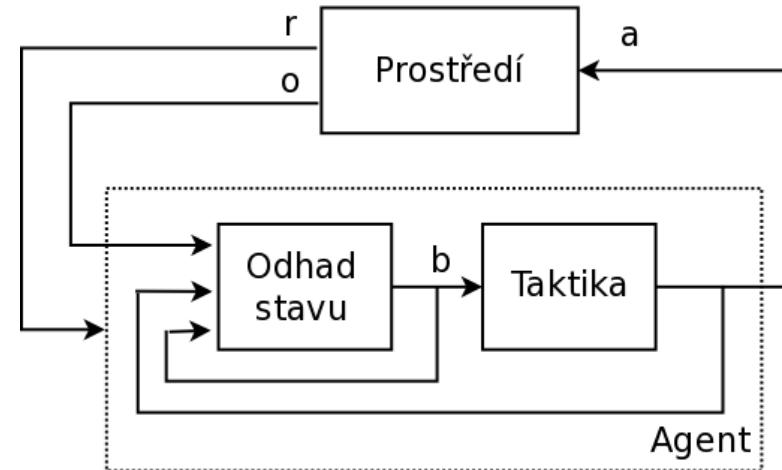
- MDPs pracují s předpokladem úplné pozorovatelnosti
 - stav je vždy známý,
 - velmi silný a často nerealistický předpoklad,
- částečně pozorovatelný Markovův rozhodovací proces
 - partially observable Markov decision process (POMDP),
 - zobecnění MDP, dynamika světa popsána jako u MDP,
 - na stav může usuzovat pouze z dílčích pozorování,
 - $POMDP = \{S, A, P, R, O, \Omega\}$,
 - * O je množina pozorování,
 - * Ω je senzorický model – definuje podmíněné psti pozorování,
$$\Omega_{s'o}^a = Pr\{o_{t+1} = o \mid s_{t+1} = s', a_t = a\}$$
 - namísto stavu s vnitřně udržuje rozdělení psti přes možné stavy b (**belief**),
 - * v neznámém stavu s (známe pouze $b(s)$) provedeme a a následně pozorujeme o
$$b'(s') = \eta \Omega_{s'o}^a \sum_{s \in S} P_{ss'}^a b(s),$$
 - * η je normalizační konstanta volená tak, aby $\sum_{s' \in S} b'(s') = 1$.

Částečná pozorovatelnost

- důsledky částečné pozorovatelnosti
 - nemá smysl hovořit o taktice $\pi : S \rightarrow A$, hledá taktiku $\pi : B \rightarrow A$,
 - obvykle výpočetně nezvladatelné, pouze přibližná řešení
 - * pro n stavů, je b n-dimenzionální reálný vektor, PSPACE-těžký, horší než NP.

a) MDP

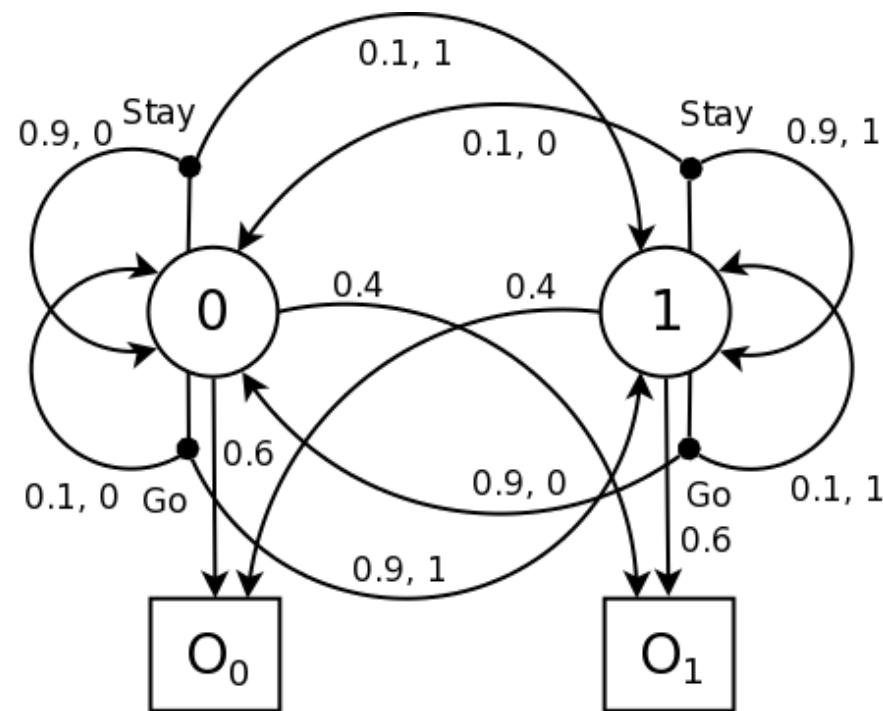

b) POMDP

Částečná pozorovatelnost – příklad

- $\therefore S = \{0, 1\}$, $A = \{\text{Stay}, \text{Go}\}$, $P(s_{t+1} = x | s_t = x, \text{Stay}) = .9$, $P(s_{t+1} = x | s_t = x, \text{Go}) = .1$,
 $O = \{o_0, o_1\}$, $Pr(o_0|0) = .6$, $Pr(o_1|1) = .6$, $R(0) = 0$, $R(1) = 1$, $\gamma = 1$,

\therefore Cíl: stanovit $V^*(b)$ (hlavní krok pro stanovení (deterministické) taktiky $a = \pi^*(b)$)

Částečná pozorovatelnost – příklad

- b prostor je jednodimenizonální, hledáme reálnou fci jedné proměnné,
- předpokládáme, že v blízkých bodech b prostoru bude
 - velmi podobný užitek,
 - shodná taktika,
- aplikace taktiky odpovídá podmíněnému plánu
 - akce budou záviset na budoucích pozorováních,
 - příklad plánu délky 2: $[Stay, \text{if } O = o_0 \text{ then } Go \text{ else } Stay]$,
- užitek plánu p počínajícího ve stavu s nechť je $\alpha_p(s)$,
 - pak stejný plán provedený z b má užitek

$$\sum_s b(s) \alpha_p(s) = b \cdot \alpha_p$$

- je lineární funkcí b (nadrovinou pro složité prostory),
- optimální taktika volí plán s nejvyšším středním užitkem

$$V(b) = V^{\pi^*}(b) = \max_p b \cdot \alpha_p$$

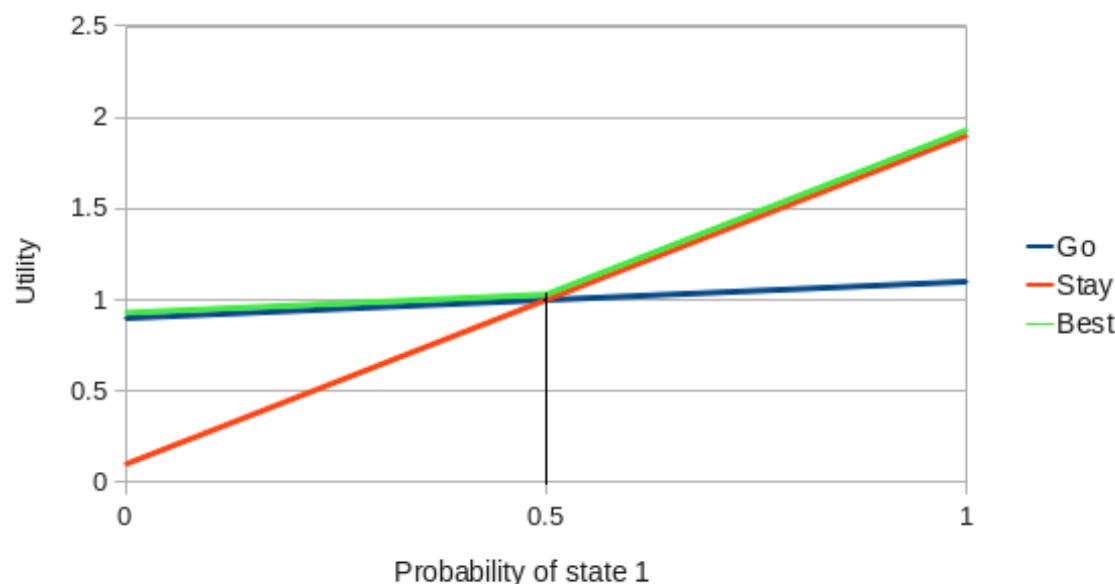
- $V(b)$ je po částech lineární funkcí b .

Částečná pozorovatelnost – příklad

:: pro plány délky 1 (existují 2)

$$\begin{aligned}
 \alpha_{[Stay]}(0) &= R(0) + \gamma(.9R(0) + .1R(1)) = 0.1 \\
 \alpha_{[Stay]}(1) &= R(1) + \gamma(.9R(1) + .1R(0)) = 1.9 \\
 \alpha_{[Go]}(0) &= R(0) + \gamma(.9R(1) + .1R(0)) = 0.9 \\
 \alpha_{[Go]}(1) &= R(0) + \gamma(.9R(0) + .1R(1)) = 1.1
 \end{aligned}$$

$$\alpha_{[Stay]}(b(1) = 0.3) = .7\alpha_{[Stay]}(0) + .3\alpha_{[Stay]}(1) = 0.64$$

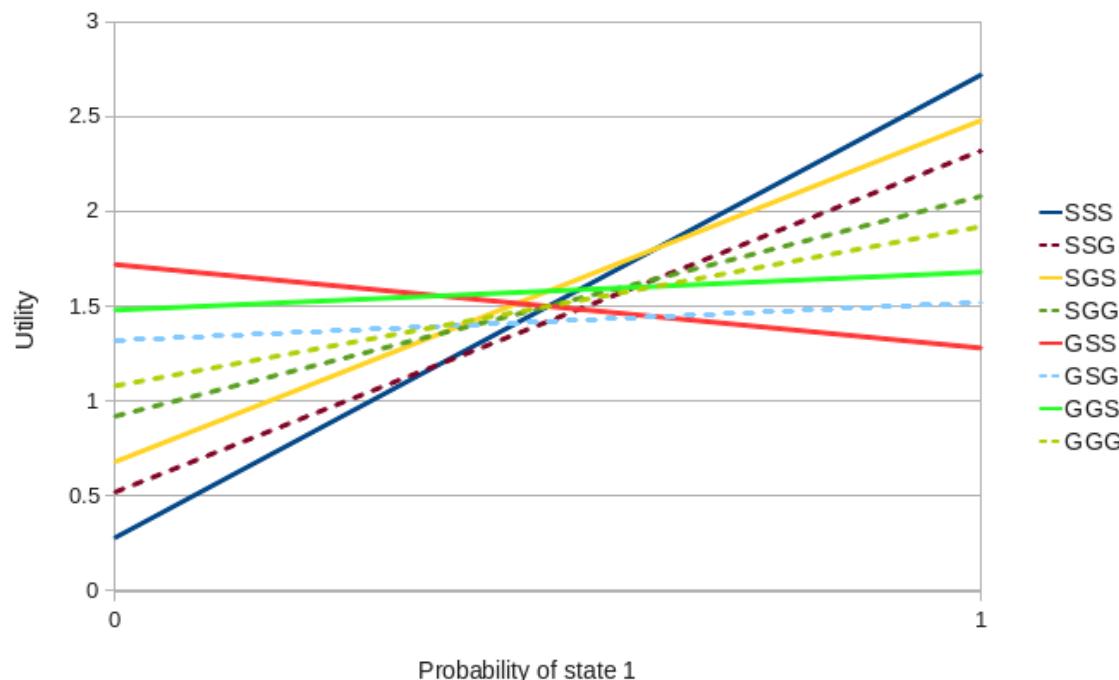

Částečná pozorovatelnost – příklad

:: pro plány délky 2 (existuje jich 8, 4 čárkované čistě horší než jiné)

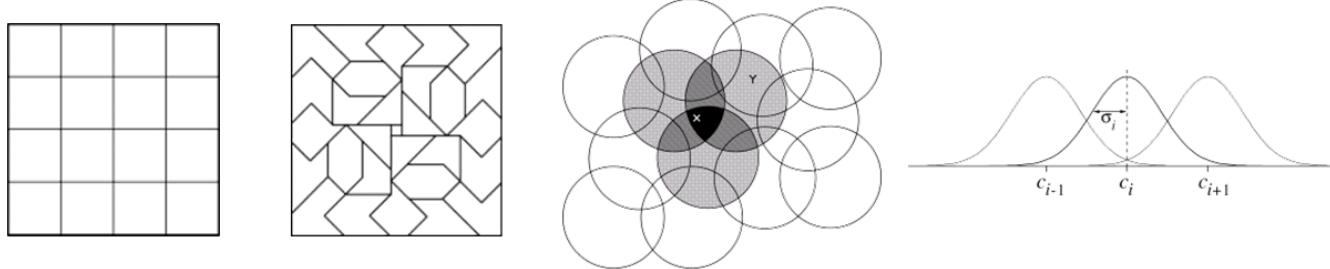
[*Stay*, if $O = o_0$ then *Go* else *Stay*] kódován jako [SGS]

$$\begin{aligned}\alpha_{[SSS]}(0) &= R(0) + \gamma(.9\alpha_{[S]}(0) + .1\alpha_{[S]}(1)) &= 0.28 \\ \alpha_{[SSS]}(1) &= R(1) + \gamma(.9\alpha_{[S]}(1) + .1\alpha_{[S]}(0)) &= 2.72 \\ \alpha_{[SGS]}(0) &= R(0) + \gamma(.9(.6\alpha_{[G]}(0) + .4\alpha_{[S]}(0)) + .1(0.4\alpha_{[G]}(1) + .6\alpha_{[S]}(1))) &= 0.68 \\ \alpha_{[SGS]}(1) &= R(1) + \gamma(.9(.4\alpha_{[G]}(1) + .6\alpha_{[S]}(1)) + .1(0.6\alpha_{[G]}(0) + .4\alpha_{[S]}(0))) &= 2.48\end{aligned}$$

Generalizace a aproximace

- dosud triviální úlohy s malým počtem stavů a akcí,
 - pokud je stavů hodně je nutná aproximace hodnotových fcí
 - k tomu lze využít učení z příkladů,
 - generalizace předpokládá spojité a “rozumné” hodnotové funkce
 - stavy jsou charakterizovány vektorem parametrů/atributů ϕ_s ,

- zvolíme typ aproximační funkce a snažíme se optimalizovat vektor jejích parametrů $\theta(t)$,
 - lineární approximace: $V_t(s) = \theta_t^T \phi_s = \sum_i \theta_t(i) \phi_s(i)$,
 - nelineární optimalizace neuronovou sítí,
 - minimalizuje chybovou funkci: $MSE(\theta_t) = \sum_s P_s [V_t^\pi(s) - V_t(s)]^2$,
(P_s distribuce váhy přes stavy, $V_t^\pi(s)$ skutečná hodnota stavu, $V_t(s)$ její approximace,)
 - regrese, gradientní optimalizace, zpětná propagace apod.

Shrnutí

- MDPs zobecňují prohledávání deterministických stavových prostorů na stochastické,
 - cenou je výpočetní náročnost,
- řešením problému je nalezení taktiky, která každému stavu přiřazuje optimální akci
 - taktika může být stochastická,
 - základní přístupy jsou iterace taktiky a hodnotová iterace,
 - další možnosti jsou modifikované iterační přístupy, případně asynchronní,
- příbuzné techniky
 - POMDP pro částečně pozorovatelná prostředí,
 - RL pro neznámé modely prostředí,
- aplikace
 - obecně agentní technologie,
 - v robotice – řízení robota, plánování cesty,
 - v telekomunikacích – optimalizace sítí,
 - při hraní her.

Doporučené doplňky – zdroje přednášky

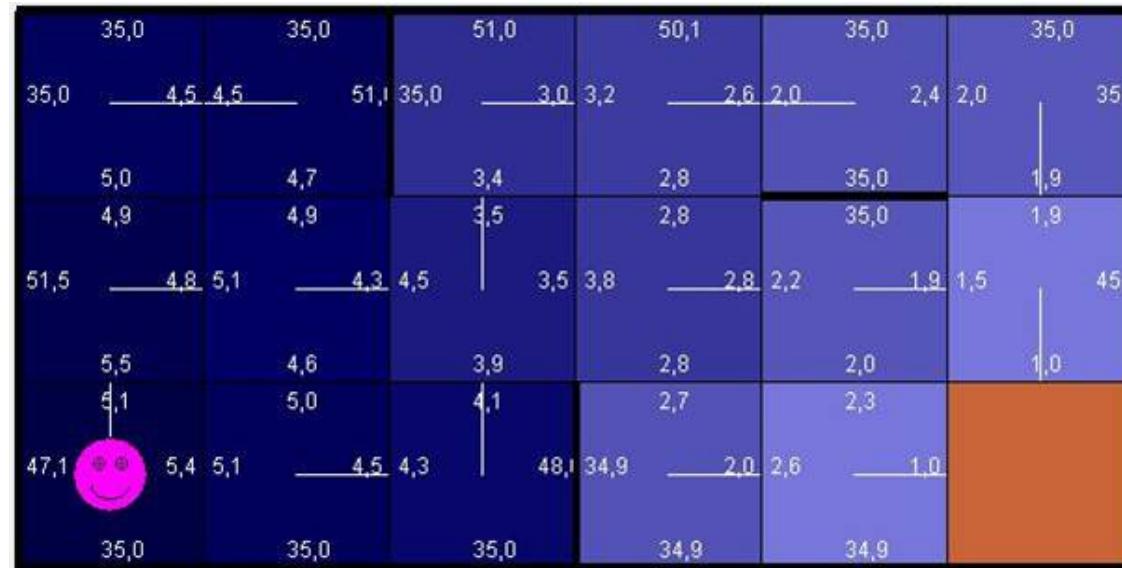
:: Četba

- Russell, Norvig: **AI: A Modern Approach**, Making Complex Decisions
 - kapitola 17,
 - kniha online on Google books: <http://books.google.com/books?id=8jZBksh-bUMC>,
- Richard S. Sutton, Andrew G. Barto: **Reinforcement Learning: An Introduction**, MIT Press, Cambridge, 1998.
 - <http://www.cs.ualberta.ca/~sutton/book/the-book.html>.

Ukázka

■ RL simulátor

- hledání optimální cesty k cíli bludištěm
 - implementace v Javě
 - <http://www.cs.cmu.edu/~awm/rlsim/>

©Kelkar, Mehta: Robotics Institute, Carnegie Mellon University